

PM 2009:115 RI (Dnr 113-956/2009)

Uppföljning av budget 2009 - Tertialrapport 1 per den 30 april 2009

Ansökan om medel till insatser mot hemlöshet, Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd, dnr 109-1144/2009

Metod- och kompetensutveckling inom området hemlöshet – utbildningsplan och budget, socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden, dnr 325-1165/2009

Projektansökan – sänkt sjukfrånvaro, Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, dnr 219-258/2009

Kartläggning av kommunens samverkan med civilsamhället, dnr 003-987/2009

Skrivelse om tillgång till budgetunderlag för den politiska oppositionen, dnr 111-2038/2008

Skrivelse angående det minskade skatteunderlagets effekter på välfärden, dnr 109-515/2009

Trafik- och renhållningsnämndens lägesrapport nummer fem, Stockholm Ren och Vacker, dnr 303-1169/2009

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande

1. Redovisning av tertialrapport 1 per den 30 april 2009 godkännes.
2. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 125,2 miljoner kronor. Medlen finansieras ur *Central medelsreserv: 2. Till kommunstyrelsens förfogande* i 2009 års budget (bilaga 2).
3. Nämnderna medges budgetjustering för ökade utgifter inom investeringsplanen med 29,6 miljoner kronor. Finansiering sker ur *Central medelsreserv: Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov* i 2009 års budget (bilaga 2).
4. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 30,9 miljoner kronor. Finansiering sker genom att omdisponera för ändamålet budgeterade medel under *Kommunfullmäktige m.m.* i 2009 års budget (bilaga 2).
5. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 23,3 miljoner kronor. Finansiering sker genom att ta i anspråk i tidigare bokslut avsatta medel (bilaga 2).
6. Förändring av resultatenheter godkänns med hänvisning till stadsledningskontorets redovisning i denna promemoria.
7. Som svar på ansökan om medel till insatser mot hemlöshet från Hägersten-

- Liljeholmens stadsdelsnämnd, dnr 109-1144/2009, hänvisas till stadsledningskontorets redovisning i denna promemoria.
8. Som svar på hemställan om medel för metod- och kompetensutveckling inom området hemlöshet från socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden, dnr 325-1165/2009, hänvisas till stadsledningskontorets redovisning i denna promemoria.
 9. Som svar på projektansökan - sänkt sjukfrånvaro från Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, dnr 219-258/2009, hänvisas till stadsledningskontorets redovisning i denna promemoria.
 10. Nämnderna medges projektmedel för att motverka hemlöshet om 18,2 miljoner kronor. Finansiering sker genom att ta i anspråk i tidigare bokslut avsatta medel (bilaga 2).
 11. Södermalms stadsdelsnämnd medges omstruktureringsmedel om 1,4 miljoner kronor. Finansiering sker genom att ta i anspråk i tidigare bokslut avsatta medel (bilaga 2).
 12. Nämnderna medges stimulansbidrag med 85,6 miljoner kronor för inkomna ansökningar för utbyggnad av förskolelokaler, under förutsättning att kraven enligt fastställda anvisningar för stimulansbidrag uppfylls. Beslut om beviljade stimulansbidrag för utbyggnad av förskolelokaler gäller från och med 2009 tidsbegränsat längst till och med året efter det år bidraget beviljats (bilaga 2).
 13. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens inhyrning av evakueringslokaler på Dialoggatan 16, till en hyreskostnad 2009 om 1,2 miljoner kronor, godkänns med hänvisning till stadsledningskontorets redovisning i denna promemoria.
 14. Spånga-Tensta stadsdelsnämnds ansökan om att hyra administrativa lokaler på Fagerstagatan 15 till en hyra om 3,0 miljoner kronor per år och en hyres-tid om 5 år godkänns med hänvisning till stadsledningskontorets redovisning i denna promemoria.
 15. Nämndernas budgetar justeras för ökade kostnader och intäkter med 1 013,0 miljoner kronor för redovisade omslutningsförändringar (bilaga 3).
 16. Nämndernas investeringsplaner justeras för ökade utgifter och inkomster med 30,4 miljoner kronor för redovisade omslutningsförändringar (bilaga 3).
 17. Förnyad upphandling av inkassotjänster ska ske i form av en central upphandling. Stadsdirektören ska fatta erforderliga beslut rörande central upphandling av inkassotjänster samt tecknande av avtal.
 18. Anmälan görs härmed om att Stockholms stad kommer att medverka i Sveriges Kommuner och Landstings kartläggning av kommunens samverkan med civilsamhället, dnr 003-987/2009.
 19. Som svar på skrivelse om tillgång till budgetunderlag för den politiska oppositionen av Yvonne Ruwaida, Emilia Hagberg och Stefan Nilsson (alla mp), dnr 111-2038/2008, hänvisas till stadsledningskontorets redovisning i denna promemoria.
 20. Som svar på skrivelse angående det minskade skatteunderlagets effekter på välfärden av Carin Jämtin (s), dnr 109-515/2009, hänvisas till stadsledningskontorets redovisning i denna promemoria.

21. Trafik- och renhållningsnämndens lägesrapport nummer fem, Stockholm
Ren och Vacker, dnr 303-1169/2009, godkänns.

Föredragande borgarrådet Sten Nordin anför följande.

Ärendet

Tertialrapporterna med helårsprognos utgör en del av den löpande uppföljning som kommunstyrelsen har ansvar för. Uppföljningen bygger i huvudsak på att prognostiserade avvikelser mot budget och mot verksamhetens mål redovisas och kommenteras. Syftet är att den samlade informationen om ekonomi och verksamhet ska ge stadens ledning en helhetsbild av budgethållning, effektivitet och kvalitet i relation till beslutade mål. Underlagen utgör en viktig del i kommunstyrelsens uppsiktsplikt.

Enligt stadsledningskontorets anvisningar för uppföljning av budget 2009 ska stadens nämnder liksom tidigare år upprätta tertialrapport 1 med fokus på avvikelserapportering samt eventuella åtgärder för att ha en ekonomi i balans samt att uppnå kommunfullmäktiges mål. Stadsledningskontoret har analyserat samtliga nämnders rapporter. Tertialrapport 1 utgör inte något delårsbokslut.

Kommunfullmäktige har fastställt tre inriktningsmål samt ett antal underliggande mål för verksamhetsområden. I tertialrapporten fokuseras på avvikelser från målen.

Under respektive inriktningsmål ges en sammanfattad bedömning av nämndernas prognostiserade måluppfyllelse för helår 2009.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsledningskontoret. Analys av samtliga nämnders tertialrapporter per den 30 april med helårsprognos i förhållande till budget 2009 har gjorts.

Mina synpunkter

Tertialrapporten visar att stadens målmedvetna arbete inom de av kommunfullmäktige prioriterade områdena fortsätter. En fokusering kring stadens kärnverksamheter är särskilt viktig i tider av global finanskris. Nämnderna arbetar aktivt för att staden ska vara en attraktiv, trygg och växande stad för företag och besök, för att kvaliteten och valfriheten ska utvecklas och förbättras samt för att stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva. Två tredjedelar av stadens inriktningsmål uppnås helt under 2009 och resterande tredjedel bedöms uppnås delvis. Nämnderna uppmanas att vidtaga åtgärder för att samtliga mål uppnås under år 2009. Ett par av målen är dock starkt konjunkturberoende vilket innebär att de måste följas under en längre period.

Under årets första fyra månader börjar staden märka de konkreta effekterna av den globala finanskrisen. Lägre lönesummor i riket och därmed kommunalt skatteunderlag innebär lägre skatteintäkter än budgeterat för landets kommuner. Trots att Stockholms stad hade fler sysselsatta första kvartalet i år (444 600) än första kvartalet förra året (435 300) så beräknas stadens skatteintäkter, inklusive slutavräkningen,

fastighetsskatten och utjämningen bli 865 miljoner kronor lägre än vad vi förutsåg i budgeten för 2009. Detta som en följd av att intäkterna främst sjunker i övriga riket.

De låga räntorna innebär även att stadens ränteintäkter blir lägre än budgeterat. Staden har även en rad positiva avvikelser på finansieringssidan, bland annat en icke budgeterad utdelning från Fortum värme på 200 miljoner kronor. Sammantaget visar finansieringen en negativ avvikelse jämfört med budget på 249 miljoner kronor.

Stadens verksamheter, som vi själva råder över, redovisar dock sammantaget positiva resultat såväl ekonomiskt som verksamhetsmässigt. Totalt visar nämnderna på ett positivt prognostiserat överskott på 126,3 miljoner kronor. Med ett undantag prognostiserar samtliga centrala nämnder ett nollresultat eller överskott för 2009 och stadsdelsnämnderna redovisar totalt ett överskott på 33,1 miljoner kronor. Trots att stadsdelsnämnderna totalt sett redovisar överskott prognostiserar nämnderna ett underskott om 69 miljoner kronor för ekonomiskt bistånd. Samtidigt som det är viktigt att stadsdelsnämnderna och jobbtorgen fortsätter det aktiva arbetet för att minska antalet som är beroende av ekonomiskt bistånd är det viktigt att kommunstyrelsen följer utvecklingen för att om nödvändigt vidta ytterligare åtgärder.

Om den exceptionella situationen kvarstår med kraftigt sjunkande skatteintäkter för landets kommuner delar jag stadsledningskontorets bedömning att det råder sådana synnerliga skäl att vi kan ianspråktaga realisationsvinster för att finansiera ett eventuellt underskott. Detta förutsätter dock att vi kan påvisa en stabil ekonomi och att stadens verksamheter även fortsättningsvis driver sin verksamhet inom budget.

För att lindra den ekonomiska nedgången i Stockholm har stimulanspaketet om totalt 20 miljarder kronor på fem år nu inletts. Totalt beräknas stimulanspaketet samsätta 1 500 personer redan under andra halvåret 2009.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande

1. Redovisning av tertiärrapport 1 per den 30 april 2009 godkännes.
2. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 125,2 miljoner kronor. Medlen finansieras ur *Central medelsreserv: 2. Till kommunstyrelsens förfogande* i 2009 års budget (bilaga 2).
3. Nämnderna medges budgetjustering för ökade utgifter inom investeringsplanen med 29,6 miljoner kronor. Finansiering sker ur *Central medelsreserv: Till kommunstyrelsens förfogande för oförutsedda behov* i 2009 års budget (bilaga 2).
4. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 30,9 miljoner kronor. Finansiering sker genom att omdisponera för ändamålet budgeterade medel under *Kommunfullmäktige m.m.* i 2009 års budget (bilaga 2).
5. Nämnderna medges budgetjustering för ökade nettokostnader med 23,3 miljoner kronor. Finansiering sker genom att ta i anspråk i tidigare bokslut avsatta medel (bilaga 2).
6. Förändring av resultatenheter godkänns med hänvisning till stadsledningskontorets redovisning i denna promemoria.
7. Som svar på ansökan om medel till insatser mot hemlöshet från Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd, dnr 109-1144/2009, hänvisas till stadsledningskontorets redovisning i denna promemoria.

8. Som svar på hemställan om medel för metod- och kompetensutveckling inom området hemlöshet från socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden, dnr 325-1165/2009, hänvisas till stadsledningskontorets redovisning i denna promemoria.
9. Som svar på projektansökan - sänkt sjukfrånvaro från Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd, dnr 219-258/2009, hänvisas till stadsledningskontorets redovisning i denna promemoria.
10. Nämnderna medges projektmedel för att motverka hemlöshet om 18,2 miljoner kronor. Finansiering sker genom att ta i anspråk i tidigare bokslut avsatta medel (bilaga 2).
11. Södermalms stadsdelsnämnd medges omstruktureringsmedel om 1,4 miljoner kronor. Finansiering sker genom att ta i anspråk i tidigare bokslut avsatta medel (bilaga 2).
12. Nämnderna medges stimulansbidrag med 85,6 miljoner kronor för inkomna ansökningar för utbyggnad av förskolelokaler, under förutsättning att kraven enligt fastställda anvisningar för stimulansbidrag uppfylls. Beslut om beviljade stimulansbidrag för utbyggnad av förskolelokaler gäller från och med 2009 tidsbegränsat längst till och med året efter det år bidraget beviljats (bilaga 2).
13. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämndens inhyrning av evakueringslokaler på Dialoggatan 16, till en hyreskostnad 2009 om 1,2 miljoner kronor, godkänns med hänvisning till stadsledningskontorets redovisning i denna promemoria.
14. Spånga-Tensta stadsdelsnämnds ansökan om att hyra administrativa lokaler på Fagerstagatan 15 till en hyra om 3,0 miljoner kronor per år och en hyrestid om 5 år godkänns med hänvisning till stadsledningskontorets redovisning i denna promemoria.
15. Nämndernas budgetar justeras för ökade kostnader och intäkter med 1 013,0 miljoner kronor för redovisade omslutningsförändringar (bilaga 3).
16. Nämndernas investeringsplaner justeras för ökade utgifter och inkomster med 30,4 miljoner kronor för redovisade omslutningsförändringar (bilaga 3).
17. Förnyad upphandling av inkassotjänster ska ske i form av en central upphandling. Stadsdirektören ska fatta erforderliga beslut rörande central upphandling av inkassotjänster samt tecknande av avtal.
18. Anmälan görs härmed om att Stockholms stad kommer att medverka i Sveriges Kommuner och Landstings kartläggning av kommunens samverkan med civilsamhället, dnr 003-987/2009.
19. Som svar på skrivelse om tillgång till budgetunderlag för den politiska oppositionen av Yvonne Ruwaida, Emilia Hagberg och Stefan Nilsson (alla mp), dnr 111-2038/2008, hänvisas till stadsledningskontorets redovisning i denna promemoria.
20. Som svar på skrivelse angående det minskade skatteunderlagets effekter på välfärden av Carin Jämtin (s), dnr 109-515/2009, hänvisas till stadsledningskontorets redovisning i denna promemoria.

21. Trafik- och renhållningsnämndens lägesrapport nummer fem, Stockholm Ren och Vacker, dnr 303-1169/2009, godkänns.

Stockholm den 12 juni 2009

STEN NORDIN

Bilagor

Stadsledningskontorets förslag till Uppföljning av budget 2009 - Tertialrapport 1 per den 30 april 2009 med underbilagorna

- Bilaga 1 Nämndernas redovisning av prognos och avvikelser
- Bilaga 2 Av nämnderna begärda och av stadsledningskontoret avstyrkta/ tillstyrkta budgetjusteringar samt av nämnderna redovisade omslutningsförändringar
- Bilaga 3 Resultatbudget och investeringsplan samt sammanställning av nämndernas budgetavvikelser, nettokostnader och nettoutgifter
- Bilaga 4 Förändring av indikatorer

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarrådet *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Jag föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att

1. Föredragande borgarrådets beslut godkännes delvis.
2. Därutöver vill vi framföra följande.

Ärendet är en uppföljning av en borgerlig budget, som vi är djupt kritiska mot. Med vår politik skulle vi ha haft en helt annan politik.

Under årets första fyra månader börjar staden märka de konkreta effekterna av den globala finanskrisen skriver finansborgarrådet i sina synpunkter på tertialrapporten. Skatteintäkterna blir mycket mindre än beräknat, och budgetbalans kanske inte nås om inte realisationsvinsterna får tas i anspråk. Ja så allvarligt är läget för en politisk majoritet som har som ett av sina viktigaste mål att sänka skatten och det har de verkligen lyckats med.

De konkreta effekterna av de årliga skattesänkningarna ser vi dagligen i stadsdelsnämnderna, där verksamheter som riktar sig till de mest utsatta har stora ekonomiska underskott. Istället för att behålla skattenivån och tillföra resurser till arbetsmarknadsverksamheten har skatten sänkts och ekonomiskt bistånd dränerats på stora resurser. Det har resulterat i en mycket restriktiv handläggning, allt längre väntetider och sämre tillgänglighet.

I ljuset av de hårda krav som ställs på personer som söker försörjningsstöd är vi oroad över stadsledningskontorets uppmaning till nämnder med underskott att vidta aktiviteter för att minska antalet personer med ekonomiskt bistånd. Självfallet ska vi arbeta för att människor ska få riktiga arbeten, men det görs inte med borgerlig politik. Idag prioriteras att jaga fuskare istället för att korta väntetiderna för ansökan och rådgivning. Idag prioriteras sänkt skatt istället för fler platser på komvux och ökade resurser till arbetsmarknadsverksamheten, så att de kan rusta den allt större grupp av arbetslösa som hänvisas dit. Sanningen är att jobbtorgen inte räcker till idag, vilket stadsdelsförvaltningarna försöker kompensera på olika sätt.

Inom individ- och familjeomsorg finns ett underskott på 22 mnkr, som egentligen är mycket större eftersom BUSS-utredningen har visat att omkring 100 mnkr överförs till den sociala barnavården från andra verksamheter i stadsdelsnämnderna. Inom stöd och service till

personer med funktionsnedsättningar är underskottet 55 mnkr, vilket är oroväckande med tanke på att många insatser ges enligt en rättighetslagstiftning.

Vi ser också att trots alliansens storslagna målsättningar om Sveriges bästa skola har enligt kvalitetsredovisningen ingen tydlig förbättring skett inom grundskolan när det gäller andelen godkända elever i årskurs 9. Det är fortsatt stora skillnader mellan elevers och skolors resultat och som helhet finns en liten negativ trend sedan 2005. Stadsledningskontorets bedömning att verksamhetsmålet för skolan nås är mot denna bakgrund obegriplig.

Målsättningen om att en hållbar livsmiljö ska värnas bedöms bara uppnås delvis. Bland annat på grund av att staden redan har överskridit målet om minskad partikelhalt i utomhusluften. Den borgerliga majoritetens satsningar på framkomlighet visar tydligt att de egentligen inte vill komma tillrätta med de höga partikelhalterna. Framkomlighetssatsningarna har fokus på bilisternas framkomlighet och inte de som går eller reser med cykel och kollektivtrafik. De föreslagna cykelsatsningarna räcker knappt till underhåll och absolut inte till att bygga ut cykelnätet och förbättra säkerheten. Vi vill se konkreta satsningar på förbättrad framkomlighet för cykel, gång och kollektivtrafikresenärer.

Staden måste också arbeta för att få rätten att bestämma om förkortad tid för tillåten användning av dubbdäck och rätten att införa lokala dubbdäcksförbud. Det finns ingen anledning att tillåta dubbdäck i Stockholms innerstad. Staden måste självklart ha en fordonspark med 100 % miljöbilar och 100 % bilar som använder odubbade däck. Att inte dessa mål uppfyllts visar återigen på den borgerliga majoritetens bristande intresse för miljöfrågor. Vidare måste staden aktivt verka för att trängselskatten blir en kommunal eller regional avgift och inte en skatt. Systemet med trängselavgifter måste utvecklas, priserna höjas och avgifter införs även på Essingeleden.

Staden satsning på Stockholm ren och vacker är viktig men uppvisar tendens att fokusera på innerstaden och inte stadens förorter. Vidare så räcker inte statningar på frekventare tömning av papperskorgar eller manuell städning när nedskräpningen ständigt ökar och även de större papperskorgarna blir överfyllda på mycket kort tid. Staden måste ta ansvar att minska den totala mängden sopor. Detta måste ske genom att aktivt kräva minskad resursanvändning av förpackningsindustrin och påverka stadens medborgare att köpa färre engångsförpackningar.

När det gäller bostadsbyggande så kan vi bara hoppas att målet om 15 000 bostäder under mandatperioden uppfylls trots lågkonjunktur och minskade markanvisningar. Vi ser med oro på den borgerliga majoritetens strategi för att minska kostnaderna i samband med bostadsbyggande genom att tillåta byggen på mark som inte är förenad med höga grundkostnader om detta innebär bygge på grönmark. Vi vill se en tydlig strategi för att komma till rätta med bostadsbristen och föreslår en satsning på små, billiga, funktionella bostäder till framförallt ungdomar som står längst från bostadsmarkanden. Fokus ska ligga på en tät stad med hög energieffektivitet och bra kollektivtrafikläge och inte på en utglesad stad med radhus och villor med ökat bilberoende som följd.

Vi anser självfallet att oppositionen ska ha tillgång till samma budgetunderlag som majoriteten, och anser därför att svaret på miljöpartiets skrivelse inte är tillfredsställande.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet *Carin Jämtin* (s) enligt följande.

Inledningsvis kan vi konstatera att med en socialdemokratisk budget hade tertialrapport 1 2009 sett mycket annorlunda ut. Det vi istället ser är en tertialrapport som visar nedskärningar och bristande kvalitet på flera håll i stadens verksamheter.

Stockholm, Sverige och världen befinner sig i ett svårt ekonomiskt läge. Stora delar av den kris vi nu befinner oss i kommer utifrån. Vilka verkningar – och hur stora – den ekonomiska krisen får finns det dock stort utrymme för politiken att påverka. För oss är det uppenbart att mycket av den politik som förts både direkt före och efter krisens genomslag, såväl på riks- som på kommunal nivå, har förvärrat situationen.

I Stockholms stad har den moderatstyrda majoriteten sänkt skatten med en miljard om året. Den senaste skattesänkningen beslutades för bara drygt ett halvår sedan. Nu visar det sig att skatteintäkterna beräknas bli 865 miljoner kronor lägre i år än vad som beräknades när budgeten för 2009 antogs. Staden bedöms därför göra ett underskott i år. Finansborgarrådet föreslår att underskottet ska finansieras med realisationsvinster. Detta är en exceptionell lösning, i en exceptionell situation.

Vi ser det som djupt oansvarigt att sänka skatterna till den grad att man tvingas åberopa synnerliga skäl och använda stadens realisationsvinster till driften av stadens verksamheter. På sikt är det en ohållbar situation. Det kan aldrig vara en ansvarstagande politik att försätta sig i ett sådant läge där inga andra marginaler finns.

Problemen stannar inte heller vid detta. Utöver de underskott som nu väntas uppstå kan vi vid genomläsningen av tertialrapport 1 dessutom konstatera stora brister i kvaliteten i stadens verksamheter. Detta är djupt oroväckande i en situation där det ekonomiska läget förväntas bli sämre. Det visar att inte ens i de goda tiderna har den borgerliga majoriteten förmått slå vakt om kvaliteten – istället har man satt skattesänkningar framför allt.

Jobben

Vi kan vara säkra på att Jobbtorg Stockholm kommer att få svårare att klara budgeten framöver. Enligt den senaste prognosen från USK kommer kostnaderna för ekonomiskt bistånd att vara 20 % högre 2009 än 2008 och jobbtorgen kommer att betydligt fler personer att jobba med än tidigare. Det beror bland annat på den borgerliga regeringens obegripliga politik som har fått till följd att 500 000 personer har lämnat a-kassan.

Förskola och skola

En av 2009 års stora förlorare är förskolan. Risken är att barngrupperna blir större och personaltäckningen sämre under 2009 då pengarna inte räcker. I tertialrapport 1 ser vi att situationen i förskolan försämras, då två av stadens stadsdelar inte klarar barnomsorgsgarantin och majoriteten av stadsdelarna inte klarar målet om barngruppernas storlek. Förskolan behöver ökade resurser för att stadsdelsnämnderna ska ges en reell möjlighet att klara ärendets om att vidta åtgärder för att uppfylla barnomsorgsgarantin samt minska barngruppernas storlek.

Inom utbildningsnämnden visar tertialrapport 1 på oroväckande tecken på att stadens grundskolor står inför stora nedskärningar även under 2009. Under två år har grundskolorna dragits med stora krav på besparingar för att nå en budget i balans. Det är inte rimligt att stadens skolor under ännu ett år ska göra besparingar som i slutänden drabbas såväl elever som personal i skolan.

Bostäder och byggande

Vi kan konstatera att tertialrapport 1 bekräftar den bild som vi hittills haft av utvecklingen. Vad gäller handläggningstider i planarbetet så uppnår man inte alls kommunfullmäktiges mål. Vidare kan man av tertialrapporten, om man beaktar både beskrivningen av handläggningstiderna och nybyggnadsmålet, dra slutsatsen att de bostäder som producerats under innevarande mandatperiod är ett resultat av den förra mandatperiodens ansträngningar. Stadsledningskontoret väljer också att redovisa exploateringsnämndens och stadsbyggnadsnämndens bedömningar, men gör ingen egen värdering av dessa uppgifter. Vi vet inte ens om det är samma projekt som exploateringsnämnden markanvisar och stadsbyggnadsnämnden detaljplane-lägger. Det tycks alltså fortfarande inte finnas något centralt ansvarstagande för bostadsbyggandet, trots att denna fråga måste betraktas som en avgörande fråga för Stockholms utveckling och stockholmarnas livskvalitet och möjlighet att bestämma sina liv.

Sociala skyddsnät

Alla stockholmare som har behov av stadens insatser ska få den hjälp de behöver och behandlas med värdighet, och när det egna sociala skyddsnätet havererar ska samhället finnas där. Tyvärr bekräftar tertiärrapport 1 det vi socialdemokrater befarade; att den borgerliga majoriteten har misslyckats med att leva upp till de krav som stadens medborgare borde kunna ställa på stadens socialtjänst. Det är tydligt att den moderatstyrda majoriteten har prioriterat skattesänkningar före kvalitet i stadens verksamheter. Såväl socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden som stadsdelsnämndernas individ- och familjeomsorg är underfinansierad!

Vi oroas bland annat av att det fortfarande prognostiseras ett stort underskott för Enheten för hemlösa. Trots att ett åtgärdsprogram har tagits fram har enheten inte lyckats få en budget i balans vilket tyder på att behoven helt enkelt är större än den tilldelade budgeten.

Familjerådgivningen är också underfinansierad vilket har varit tydligt sedan kundsvallssystemet infördes.

Vi vet ifrån BUSS- rapporten att tilldelningen av resurser till den sociala barn- och ungdomsvården från den moderatstyrda majoriteten i staden inte på lång väg täcker det verkliga behovet. Under samma tidsperiod som kostnaderna för verksamheten med utsatta barn och ungdomar har ökat med 25,5 procent har budgeten bara ökat med 10,9 procent. Stockholms stadsdelsnämnder tvingas årligen föra över mer än 100 miljoner från andra verksamheter till den sociala barn- och ungdomsvården.

Särskilt uttalande gjordes av borgarrådet *Yvonne Ruwaida* (mp) enligt följande.

Tertiärrapporten visar att staden har en stabil ekonomi samtidigt som den ger signaler som är oroväckande. Det nu prognostiserade underskottet för 2009 är ett sådant tecken. Ett annat tecken är prognoserna på överskott i nämnderna. Detta bör analyseras noggrant. Att det finns en kostnadsmedvetenhet är bra men det får inte innebära att kvaliteten i servicen till stadens innevånare försämras.

Det överskott som beräknas finnas i äldreomsorgen bekymrar oss, särskilt när det samtidigt kommer rapporter om att det finns mycket mer att önska i äldreomsorgen för våra äldre. Även överskottet (71,8 mkr) inom förskolan ställer vi oss frågande till, eftersom flera stadsdelsnämnder samtidigt ökar barngruppernas storlek. Dessa pengar bör användas för att hitta en lösning där barngruppernas storlek minskar.

Att staden har underskott när det gäller ekonomiskt bistånd är förväntat och något vi redan i förslag till budget för 2009 förutsåg. Majoriteten har tyvärr inte reagerat i tid på de tecken som visats på att en lågkonjunktur var på gång. Finanskrisen var svårare att förutspå och den har försämrats och kommer de närmaste åren att försämma situationen ytterligare för Stockholm.

De skatteintäkter som majoriteten har avstått från via den sänkta kommunskatten hade behövts i stadens verksamhet och kommer att behövas framöver. Att behöva använda andra inkomster som t ex realisationsvinster är olyckligt, då dessa skulle behövas till nödvändiga investeringar bl a omfattande upprustningar i de s k miljonprogramsområdena.

Att mål inom bl a miljöområdet inte uppfylls är oroväckande. År efter år överskrider t ex miljökvalitetsnormen för partiklar samtidigt som de åtgärder som görs inte är vidare verkningfulla. Vi förväntar oss att majoriteten vidtar åtgärder för att åtminstone uppfylla sina egna mål. Att ambitionsnivån är för låg och målen inom vissa områden är för lågt satta är ytterligare ett problem.

Ett annat område som majoriteten inte lyckats med är kampen mot diskriminering och för lika rättigheter. Istället för att förändra Svenska för invandrare (SFI) så att alla har möjlighet att läsa till och med nivån för nationella provet, och därmed får en rimlig möjlighet att försörja sig på den svenska arbetsmarknaden, har man bara flyttat SFI till jobbtorgen. Det är slöseri med mänskliga och ekonomiska resurser att runt hälften av de nyanlända flyktningarna står utan försörjning efter introduktionen.

I ärendet passar majoriteten på att svara på skrivelser, något som är förvånande då dessa inte handlar om Tertialrapporten.

Svaret på skrivelsen från Ruwaida, Hagberg och Nilsson (mp) är inte tillfredställande. Det är riktigt att det finns information att hämta och att oppositionen får delar av detta. Skrivelsen gick ut på att oppositionen skulle få tillgång till information på lika villkor som majoriteten så att majoriteten och oppositionen har samma karta att utgå ifrån. Detta är inte fallet idag. Dessutom hänvisar man till information från SKL när man bör vara medveten om att den bilaga som SKL sänder till kommunerna inte lämnas vidare till oppositionen. Man till och med agerade när denna bilaga sändes direkt till miljöpartiets kansli till följd av att vi inte har tillgång till den idag. Helt tydligt så vill man hålla fast vid gamla traditioner i Stockholms stad att försvåra oppositionsarbetet, något som vi ser som ett stort demokratiskt problem.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av *Inger Stark* (v) med hänvisning till reservationen av (v) i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande gjordes av *Carin Jämtin, Teres Lindberg, Malte Sigemalm* och *Mirja Räihä Järvinen* (alla s) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (s) i borgarrådsberedningen.

Särskilt uttalande gjordes av *Emilia Hagberg* (mp) med hänvisning till det särskilda uttalandet av (mp) i borgarrådsberedningen.